

PARAULA I VIDA

Crisi de valors, abans que crisi econòmica

En aquest diumenge en què es clou el cicle de Nadal amb la festa del Baptisme del Senyor al riu Jordà, voldria recordar unes paraules que el Sant Pare Benet XVI ens va dirigir als que vàrem participar a la darrera plenària del Pontifici Consell per als Laics, celebrada a Roma del 24 al 26 del passat novembre, els mateixos dies que vàrem viure la joia de poder inaugurar, al Vaticà, l'exposició sobre Gaudí i la seva obra de la basílica de la Sagrada Família.

Aquesta assemblea plenària de l'organisme de la Santa Seu dedicat especialment als laics —del qual sóc un dels membres— va tractar sobre «la qüestió de Déu avui», un tema molt estimat per Benet XVI que l'ha convertit en l'objectiu primer del seu pontificat. Per això

Els laics tenen una missió important en l'evangelització

eren especialment esperades les paraules que ens poguéu dir sobre aquest punt.

I aquestes foren les seves paraules: «Mai no hem de cansar-nos de replantejar aquesta pregunta, de recomençar novament des de Déu, per donar novament a l'home la totalitat de les seves dimensions, la seva plena dignitat. En realitat, una mentalitat difosa àmpliament en el

nostre temps, i que renuncia a tota referència al transcendent, s'ha manifestat incapaç de comprendre i de preservar el que és humà.»

I fent una referència molt actual, va afegir: «La difusió d'aquesta mentalitat ha generat la crisi que vivim avui, que és una crisi de significat i de valors, abans que una crisi econòmica i social.» Amb raó, els mitjans informatius que varen seguir la nostra assemblea varen destacar aquestes darreres paraules.

La qüestió de Déu, per a Benet XVI, és «la qüestió de les qüestions», de manera que l'home que es planteja la pregunta sobre Déu s'obre a l'esperança, a una esperança fiable, gràcies a la qual podem afrontar el nostre present, encara que sigui un present fatigós. I val a dir que l'any civil que tot just hem iniciat s'anuncia com a veritablement difícil en molts aspectes.

Voldria remarcar el to esperançat que varen tenir les paraules del Sant Pare. Déu no està en el seu ocàs. Déu ha de ser conegut per mitjà del testimoni d'homes i de dones que han rebut el do de la fe i que tenen una relació vital amb el Senyor.

Un motiu d'esperança, per al Sant Pare i per a tota l'Església, són els cristians laics, cridats —especialment avui i en la nostra Europa— a oferir un testimoni transparent de la importància de la qüestió de Déu en tots els camps del pensament i de l'actuació, tant en la família i en el treball com en la política i en l'economia. «L'home d'avui té necessitat de veure amb els seus propis ulls i de tocar amb les seves mans —ens va dir el Papa— com amb Déu o sense Déu, tot canvia.»

I el Sant Pare va acabar demanant que la qüestió de Déu sigui també el punt central en totes les activitats dels ambients de l'Església, perquè sovint, malgrat definir-nos com a cristians, Déu no és, de fet, el punt de referència central de la nostra manera de pensar i d'actuar en les decisions fonamentals de la vida. Per això, va concloure dient-nos que la primera resposta al gran repte del nostre temps —que no és altre que la resposta a la qüestió de Déu— ha de ser «la profunda conversió del nostre cor, a fi que el baptisme que ens ha fet llum del món i sal de la terra, pugui veritablement transformar-nos».

† **Lluís Martínez Sistach**
Cardenal arquebisbe de Barcelona

Dos nous consultors de la Santa Seu

► El 7 de desembre la Santa Seu anuncià el nomenament del Dr. Xavier Morlans (a l'esquerra de la foto) com a consultor del Pontifici Consell per a la Promoció de la Nova Evangelització. Xavier Morlans és prevere de l'Arquebisbat de Barcelona, professor de Teologia Fonamental a la FTC i promotor de diverses iniciatives evangelitzadores, com la de «Tornar a creure». I el 10 de desembre la Santa Seu anunciava que el Dr. Francesc Torralba (a la dreta de la foto), ha estat nomenat consultor del Pontifici Consell per a la Cultura. Francesc Torralba, laic i pare de família, és professor de la URL i presideix el consell assessor per a la diversitat religiosa de la Generalitat. L'Arquebisbat de Barcelona ha fet pública una nota valorant molt positivament aquest doble nomenament.

GLOSSA

Que portin coses a tothom

Fa un parell de dies que els Reis van passar per les nostres cases amb gran satisfacció de tothom, especialment dels més petits. Seguirem els rituals apresos dels nostres pares i avis: deixar aigua i menjar per als camells, unes llaminadures i beguda adequada per a Gaspar, Melcior i Baltasar. En algunes cases, fins i tot, un breu escrit de benvinguda dels infants de la casa. Temps abans, les cartes ja havien estat lliurades a missatgers complidors i de solvència. Ben segur que els Reis han estat generosos segons les seves possibilitats i els seus criteris. Ben segur, també, que han retornat a una certa austeritat que ells sempre han defensat i no sempre ha estat acceptada. Tenen molt present l'austeritat de la família que visitaren, després del primer Nadal, per oferir els seus presents a Jesús, el Nen Déu. Saben molt bé el que aquell nen, al cap d'uns anys, va ensenyar amb les seves paraules i obres i la seva especial predilecció pels pobres i necessitats.

En una celebració de l'eucaristia del primer diumenge d'Advent es va convidar, abans de començar, que els presents que ho desitgessin expressessin sobre una petita cartolina quina era la seva esperança per a l'Advent que tot just començava. Després es recolliren i es presentaren a l'hora de les ofre-

nes. Un infant de set anys va escriure breu i concret: «Que els Reis portin coses a tothom.» No precisava el que havien de portar, però deixava clar que per a tothom. És que la bona nova de la Salvació s'escampa perquè la pugui acollir tothom. És que la irrupció de Déu enmig de la humanitat és per a tothom, no exclou ningú.

Els Reis, doncs, volen portar coses a tothom i això ho hem de fer possible tots i cadascú de nosaltres. Que tothom tingui regals depèn de la nostra estimació sincera i generosa vers els altres, de la nostra acceptació de les persones tal com són i de l'ajuda respectuosa que els oferim per ajudar-los a millorar, de la nostra actitud a l'hora de compartir el que som i tenim... Seguint l'exemple dels Mags, depèn també de la perseverança, malgrat els inconvenients i les dificultats. La seva constància els ajudà a trobar Jesús i després escamparen la bona notícia del que havien vist, com els senzills pastors que vetllaven al ras, com nosaltres quan fem possible que tothom tingui el seu regal d'amor. És així com escampem la manifestació de la Salvació que Jesús ens ha portat, que és per a tothom. «I vindrà gent d'orient i d'occident, del nord i del sud, i s'asseuran a taula en el Regne de Déu» (Lc 13,29).

Enric Puig Jofra, SJ

L'art de Gaudí, estudiat a Roma

Amb motiu de l'exposició sobre Gaudí oberta al Vaticà fins al 15 de gener, el passat 12 de desembre es va celebrar un col·loqui al Museu Nacional de l'Art del segle XXI (MAXXI), que comptà amb les intervencions del cardenal Gianfranco Ravasi, president del Pontifici Consell de la Cultura (en la foto), i de l'arquitecte Mario Botta. Fou un diàleg a dues veus, moderat per la professora Maria Antonietta Crippa, una de les millors coneixedores, a Itàlia, de l'obra de Gaudí.

El tema del col·loqui fou «Arquitectura: símbol i sagrat. Un segle després de Gaudí.» Assistí al col·loqui el cardenal de Barcelona, Dr. Lluís Martínez Sistach.

EL BAPTISME DEL SENYOR

Aquestes lectures són les proposades per a l'any B. Si es vol, també es poden llegir les de l'any A (Is 42,1-4.6-7 / Sl 28 / Ac 10,34-38).

► Lectura del llibre d'Isaïes (Is 55,1-11)

Això diu el Senyor: «Oh tots els assedegats, veniu a l'aigua, veniu els qui no teniu diners, compreu i mengeu, compreu llet i vi sense diners, sense pagar res. Per què perdeu els diners comprant un pa que no alimenta, i malgasteu els vostres guanys en menjar que no satisfan? Escolteu bé, i tastareu cosa bona, i us delectareu asaborint el bo i millor. Estigueu atents, veniu a mi, i us saciareu de vida. Pactaré amb vosaltres una aliança eterna, els favors irrevocables promesos a David. Vaig fer-lo testimoni davant els pobles, sobirà i legislador de nacions. Cridarà una nació que tu no coneixies, i aquesta nació, sense conèixer-te, vindrà corrents, buscant el Senyor el teu Déu, el Sant d'Israel, que t'ha honorat.

Cerqueu el Senyor, ara que es deixa trobar, invoqueu-lo ara que és a prop. Que els injustos abandonin els seus camins, i els homes malèfics, els seus propòsits; que es converteixin al Senyor i ell se n'apiadarà d'ells, que tornin al nostre Déu, tan generós a perdonar. Perquè els meus pensaments no són els vostres, i els vostres camins no són els meus, diu l'oracle del Senyor. Els meus camins i els meus pensaments estan per damunt dels vostres tant com la distància del cel a la terra.

Així com la pluja i la neu cauen del cel i no hi tornen, sinó que amaren la terra, la fecunden i la fan germinar, fins que dona el gra per a la sembra i el pa per a menjar, així serà la paraula que surt dels meus llavis: no tornarà infecunda sense haver fet el que jo volia i haver complert la missió que jo li havia confiat.»

► Salm responsorial (Is 12,2-6)

R. *Cantant de goig sortirem a buscar l'aigua de les fonts de salvació.*

El Senyor és el Déu que em salva, / confio, no m'espanto. / D'ell em ve la força i el triomf, / és ell qui m'ha salvat. R.

Cantant de goig sortirem a buscar l'aigua / de les fonts de salvació. / Enaltiu el Senyor, proclameu el seu nom, / feu conèixer entre els pobles les seves gestes. / Recordeu que el seu nom és Excels. R.

Canteu al Senyor que ha fet coses glorioses. / Que ho publiquin per tota la terra. / Poble de Sió, aclama'l ple de goig, / perquè el Sant d'Israel és gran a la teva ciutat. R.

► Lectura de la primera carta de sant Joan (1Jn 5,1-9)

Estimats, tothom qui creu que Jesús és el Messies ha nascut de Déu, i no hi ha ningú que estimi el pare sense estimar els fills que han nascut d'ell. Si estimem Déu i complim els seus manaments, no hi ha dubte que estimem els fills de Déu, ja que estimar Déu vol dir guardar els seus manaments. I aquests manaments no són feixucs, perquè cada fill de Déu és un vencedor del món. La nostra fe és la victòria que ja ha vençut el món. Qui venç el món, sinó el qui creu que Jesús és el fill de Déu? Ell, Jesucrist, ha vingut a complir la seva missió per l'aigua i per la sang; no per l'aigua solament, sinó per l'aigua i per la sang; i l'Esperit en dona testimoni, ja que l'Esperit és la veritat. Perquè són tres els qui donen testimoni: l'Esperit, l'aigua i la sang, i tots tres concorden. El testimoniatge dels homes, tot i que nosaltres l'acceptem, no es pot comparar amb el de Déu. Doncs bé, el testimoni que donen aquests tres és el de Déu a favor del seu Fill.

► Lectura de l'evangeli segons sant Marc (Mc 1,7-11)

En aquell temps, Joan predicava així: «Després de mi ve el qui és més poderós que jo, tan poderós que no sóc digne ni d'ajupir-me a deslligar-li la corretja del calçat. Jo us he batejat només amb aigua; ell us batejarà amb l'Esperit Sant.» Per aquells dies Jesús vingué des de Nazaret de Galilea, i Joan el batejà en el Jordà. A l'instant, quan sortia de l'aigua, veié que el cel s'esquinçava i que l'Esperit, com un colom, baixava cap a ell, i es va sentir una veu des del cel: «Ets el meu Fill, el meu estimat, en tu m'he complagut.»

Estas lecturas son las propuestas para el año B. Si se quiere, también se pueden leer las del año A (Is 42,1-4.6-7 / Sl 28 / Ac 10,34-38).

► Lectura del libro de Isaías (Is 55,1-11)

Así dice el Señor:

«Oíd, sedientos todos, acudid por agua, también los que no tenéis dinero: venid, comprad trigo, comed sin pagar vino y leche de balde. ¿Por qué gastáis dinero en lo que no alimenta, y el salario en lo que no da hartura? Escuchadme atentos, y comeréis bien, saborearéis platos sustanciosos. Inclina el oído, venid a mí: escuchadme, y viviréis. Sellaré con vosotros alianza perpetua, la promesa que aseguré a David: a él lo hice mi testigo para los pueblos, caudillo y soberano de naciones; tú llamarás a un pueblo desconocido, un pueblo que no te conocía correrá hacia ti; por el Señor, tu Dios, por el Santo de Israel, que te honra.

Buscad al Señor mientras se le encuentra, invocadlo mientras está cerca; que el malvado abandone su camino, y el criminal sus planes; que regrese al Señor, y él tendrá piedad, a nuestro Dios, que es rico en perdón.

Mis planes no son vuestros planes, vuestros caminos no son mis caminos —oráculo del Señor—. Como el cielo es más alto que la tierra, mis caminos son más altos que los vuestros, mis planes, que vuestros planes.

Como bajan la lluvia y la nieve del cielo, y no vuelven allá sino después de empapar la tierra, de fecundarla y hacerla germinar, para que dé semilla al sembrador y pan al que come, así será mi palabra, que sale de mi boca: no volverá a mí vacía, sino que hará mi voluntad y cumplirá mi encargo.»

Baptisme del Senyor. Retaule de Bonifaci Ferrer (s. xv), d'autor anònim (Museu de Belles Arts, València)

► Salmo responsorial (Is 12,2-6)

R. *Sacaréis aguas con gozo de las fuentes de la salvación.*

El Señor es mi Dios y Salvador: / confiaré y no temeré, / porque mi fuerza y mi poder es el Señor, / él fue mi salvación. / Y sacaréis aguas con gozo / de las fuentes de la salvación. R.

Dad gracias al Señor, / invocad su nombre, / contad a los pueblos sus hazañas, / proclamad que su nombre es excelso. R.

Tañed para el Señor, que hizo proezas, / anunciadlas a toda la tierra; / gritad jubilosos, habitantes de Sión: / «Qué grande es en medio de ti / el Santo de Israel.» R.

► Lectura de la primera carta del apóstol san Juan (1Jn 5,1-9)

Queridos hermanos: Todo el que cree que Jesús es el Cristo ha nacido de Dios; y todo el que ama a Dios que da el ser ama también al que ha nacido de él. En esto conocemos que amamos a los hijos de Dios: si amamos a Dios y cumplimos sus mandamientos. Pues en esto consiste el amor a Dios: en que guardamos sus mandamientos. Y sus mandamientos no son pesados, pues todo lo que ha nacido de Dios vence al mundo. Y lo que ha conseguido la victoria sobre el mundo es nuestra fe. ¿Quién es el que vence al mundo, sino el que cree que Jesús es el Hijo de Dios? Este es el que vino con agua y con sangre: Jesucristo. No sólo con agua, sino con agua y con sangre; y el Espíritu es quien da testimonio, porque el Espíritu es la verdad. Porque tres son los testigos: el Espíritu, el agua y la sangre, y los tres están de acuerdo. Si aceptamos el testimonio humano, más fuerza tiene el testimonio de Dios. Este es el testimonio de Dios, un testimonio acerca de su Hijo.

► Lectura del santo evangelio según san Marcos (Mc 1,7-11)

En aquel tiempo, proclamaba Juan:

«Detrás de mí viene el que puede más que yo, y yo no merezco agacharme para desatarle las sandalias. Yo os he bautizado con agua, pero él os bautizará con Espíritu Santo.» Por entonces llegó Jesús desde Nazaret de Galilea a que Juan lo bautizara en el Jordán. Apenas salió del agua, vio rasgarse el cielo y al Espíritu bajar hacia él como una paloma. Se oyó una voz del cielo: «Tú eres mi Hijo amado, mi predilecto.»

COMENTARI

Jesús, fill de Déu

Avi recuperem la lectura de Marc que vam encetar a l'Advent. La narració del baptisme de Jesús és notablement austera, però gens superficial. Jesús és batejat per Joan que predica un baptisme de conversió per al perdó dels pecats: confessaven els seus pecats i es feien batejar per Joan Baptista (1,4.5b). Jesús està entre els pecadors. Una primera dada que situa Jesús en un marc no imaginat.

Dues reflexions sobre el baptisme de Jesús. En primer lloc, una teofania: «el cel s'esquinça». Després una manifestació visible «l'Esperit, com un colom, baixa cap a ell». Finalment, l'oracle de Déu: «Tu ets el

meu fill, el meu estimat: en tu m'he complagut.» L'escena narra una manifestació de Déu adreçada a Jesús, no als que l'envolten: «Tu ets el meu fill.» Les paraules de l'oracle recorden la figura del Servent de Jahvé (Is 42,1-2). Jesús pren consciència de la seva vocació profètica en la línia del Servent, no en la del poder. Un tret molt important i típic de Marc.

Malgrat que l'escena és tan precisa i breu, Marc també presenta Jesús al lector mitjançant l'oracle de Déu: «Tu ets el meu fill.» El missatge central de Marc és que Jesús és el fill de Déu. Això ha estat anunciat en el títol inicial («començament de la bona nova de Jesús, Messies, fill

de Déu» Mc 1,1), serà reprès en la transfiguració («aquest és el meu fill, el meu estimat, escolteu-lo» Mc 9,7), i serà proclamat pel centurió al peu de la creu («veritablement aquest home era fill de Déu» Mc 15,39). Són tres fites de Marc. Per al lector, són el fil conductor de tot el relat. El que vol dir la filiació divina de Jesús s'anirà presentant al llarg de tot l'evangeli, fins arribar al punt culminant: la creu. És allà on Jesús serà finalment reconegut, per un centurió pagà, com a fill de Déu. És el missatge paradoxal de Marc per a nosaltres. Només en la creu se'l confessa com el que és veritablement.

Oriol Tuñí, SJ

LECTURES DE LA MISSA DIÀRIA

Comença el temps de durant l'any

■ **Dilluns** (litúrgia hores: 1a setm.): 1Sa 1,1-8 / Sl 115 / Mc 1,14-20

■ **dimarts**: 1Sa1,9-20 / 1Sa 2,1.4-5.6-7 / Mc 1,21b-28

■ **dimecres**: 1Sa 3,1-10.19-20 / Sl 39 / Mc 1,29-39

■ **dijous**: 1Sa 4,1-11 / Sl 43 / Mc 1,40-45

■ **divendres**: 1Sa 8,4-7.10-22a / Sl 88 / Mc 2,1-12

■ **disabte**: 1Sa 9,1-4.10b.17-19; 10,1a / Sl 20 / Mc 2,13-17

■ **diuenge** vinent, II de durant l'any (lit. hores 2a setm.): 1Sa 3,1a.3b-10.19 / Sl 39 / 1Co 6,13c-15a.17-20 / Jn 1,35-42.

JESÚS DE NATZARET, PER BENET XVI

2. Jesús carregà amb el pes del pecat de tota la humanitat

«**P**er aquells dies, Jesús vingué des de Natzaret de Galilea i fou batejat per Joan en el Jordà» (Mc 1,9). El que és realment nou és que sigui Jesús qui es faci batejar; que es barregi amb la massa gris dels pecadors que, en fila, esperen el torn a la vora del Jordà. Què ho podia fer això Jesús? Com era possible que confessés els pecats? En el diàleg entre el Baptista i Jesús deuen ressonar aquestes preguntes dels primers cristians fetes ara a Jesús. «Sóc jo el qui necessita ser batejat per tu, i tu véns a mi?» (Mt 3,14). I l'evangelista segueix. «Jesús li respongué: Deixa'm fer ara. Convé que complim d'aquesta manera tota justícia. Aleshores, Joan hi accedí» (3,15).

En el món on viu Jesús, justícia és la resposta de l'home a la llei de Déu, és acceptació de tota la voluntat de Déu, és carregar-se amb «el jou del Regne de Déu», com es deia en aquell temps. La llei de Déu no diu res que es pugui referir al baptisme de Joan, però Jesús amb aquesta resposta reconeix que en ell s'expressa l'acceptació

incondicionada de la voluntat de Déu com acollida obedient del seu jou.

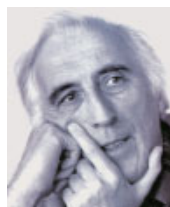
Només des de la creu i la resurrecció es pot entendre del tot el sentit del baptisme. Des de la creu i la resurrecció els cristians ho van veure clar: Jesús, en el baptisme, havia carregat el pes del pecat de tota la humanitat sobre les seves espatlles i l'havia sepultat en el Jordà. La seva actuació pública comença amb aquest posar-se al lloc dels pecadors. La comença amb una anticipació de la creu.

Tot el sentit del baptisme de Jesús, carregar-se amb el feix de *tota justícia*, es revela en la creu: el baptisme és l'acceptació de la mort pels pecats de la humanitat; i la veu del cel que se sent: «Tu ets el meu Fill estimat», és una referència anticipada de la resurrecció. Així s'entén més que quan Jesús empra la paraula *baptisme* es refereixi a la seva mort (Mc 10,38; Lc 12,50).

Joseph Ratzinger-Benet XVI
(*Jesús de Natzaret*, 1a part, Ed. Claret)

CULTURA DE LA COMPASIÓN

La pregunta clave de Vanier

Hay una hermosa historia de un joven discapacitado que quería ganar los Juegos Paralímpicos. Estaba participando en la carrera de cien metros, corriendo como un

loco para conseguir la medalla de oro, cuando otro de los corredores resbaló y cayó, él se volvió, lo levantó y corrieron hasta cruzar juntos la línea de meta.

¿Estamos preparados para sacrificar el premio por la solidaridad? Esta es una gran pregunta. ¿Queremos ganar o queremos vivir en solidaridad con otros? ¿Por qué aumenta cada vez más el abismo entre los ricos y los pobres, entre los que tienen poder y los que no lo tienen, entre los opresores y los oprimidos? Tenemos que mirar a los más pobres y débiles. Ellos tienen un mensaje que darnos. Vivir con esas personas —diferentes, frágiles, vulnerables, angustiadas— me ha revelado lo mejor que hay en mí, pero también lo más terrible. He descubierto que la angustia de algunas personas con discapacidades ha despertado mi angustia.

Necesitamos transformación porque hay mucha tensión y egoísmo en nosotros. Vemos a las personas a través de nuestras heridas, de nuestras dificultades i de nuestros prejuicios. Necesitamos ser liberados para ver a las personas con discapacidades como Dios las ve, para ver a las personas de otras culturas como Dios las ve. Necesitamos ser liberados en la manera en que las vemos y tratamos en entenderlas.

Todos tenemos miedos y prejuicios. Es importante encontrar un camino de transformación, de manera que el miedo y el odio se puedan transformar en energías positivas. Es un largo camino. Hay que transformar el agua en vino. La visión entera de Jesús, que es la visión de la paz, consiste en salir de detrás de las barreras y descubrir a las personas como son.

Jean Vanier
(*Escritos esenciales*. Ed. Sal Terrae)

«La felicidad: Ser lo que uno es»

Rosa M.ª Boher me contaba: «Una amiga de Palautordera, Montserrat Sabé, notificó a mi padre que se hacía religiosa de las Misioneras Hijas del Corazón de María. Mi padre le dijo:

«¡Qué lástima que una joven tan buena y bonita se haga religiosa! Pero, ¡qué suerte tendrán las personas enfermas, imposibilitadas que te traten, que las sirvas, que las atiendas y las cuides!» Y el señor Boher decía a su hija: «Nosotros la perderemos, pero los enfermos la ganarán. Será feliz y hará felices a muchas personas».» La hermana Montserrat, después de unos 45 años de servicio abnegado a los enfermos, ha recibido el premio de la Vida eterna.

El poeta e intelectual Pierre Emmanuel vivió momentos de gravedad extrema en un hospital pobre de Hispanoamérica, sangrando copiosamente, y declaraba:

«En aquel hospital, en el lecho de al lado, una religiosa expiraba y decía: «¡Oh, mi Señor!»; «¡Oh, mi Dueño!»; «¡Oh, mi Dios!»; y en eso consistía la última plegaria llena de ternura, ofreciendo toda su vida de entrega al servicio de Dios y al prójimo necesitado, enfermo.»

Un intelectual, amigo del poeta, concluía: «El testimonio y la oración de la religiosa tumbó —convirtió— a Pierre Emmanuel.»

Erasmus enseñaba: «La felicidad consiste en querer ser... lo que uno es.» Pablo VI afirmó: «El cristianismo no es fácil... pero hace feliz.»

J. M. Alimbau

SANTORAL

8. ✠ Diumenge. Baptisme del Senyor. Sant Apol·linar, bisbe; sant Severí, abat; santa Gúdula (†712), vg., a Brusel·les; sant Pere Tomàs, bisbe (carmelità).

9. Dilluns. Sant Eulogi de Còrdova, prev. i mr. (859) mossàrab; sants Julià i Basilissa, esposos mrs.; sant Andreu Corsini, bisbe (carmelità); santa Marciana, vg. i mr.

10. Dimarts. Sant Agatò, papa (sicilià, 678-681); sant Pere Ursèol, monjo de Sant Miquel de Cuixà; beat Gregori X, papa (1271-1276).

11. Dimecres. Sant Higini, papa (grec, 136-140) i mr.; sant Salvi, bisbe i mr.; santa Hortènsia, vg.; beats Gonçal d'Amarante i Bernat Scammacca, prev. dominicans; beata Anna M. Janer, funda-

dora de les Germanes de la Sagrada Família d'Urgell.

12. Dijous. Sant Arcadi, mr.; sant Alfred, monjo, patró de l'amistat; sant Nazari, monjo; santa Tatiana, mr.; sant Martí de Lleó, prev.; sant Victorià, bisbe; sant Antoni-Maria Pucci, prev. servita; santa Cesarina, vg.; sant Bernat de Corleone, rel. caputxi; beat Pere-Francesc Jamet, prev.

13. Divendres. Sant Hilari (†367), bisbe de Poitiers i doctor de l'Església; sant Gumersind, mr.; santa Verònica de Benasco, vg.

14. Dissabte. Sant Joan de Ribera, bisbe de València; sant Fèlix de Nola, prev.; sant Malaquies, profeta (s. v aC); santa Macrina; beat Pere Donders, prev. redemptorista.

ENTREVISTA

JOSEP BARCONS

L'espiritualitat d'Schönberg

Un dels objectius de la Fundació Joan Maragall és formar futurs intel·lectuals cristians, raó per la qual cada any atorga un ajut, que enguany ha estat per al projecte *L'Òpera Moses und Aaron*, d'Arnold Schönberg, de Josep Barcons, que és professor de guitarra clàssica i director de l'Escola de Música Casp. En aquest estudi, Barcons es planteja la hipòtesi que les inquietuds espirituals del compositor Arnold Schönberg (1874-1951) es veuen reflectides en la seva obra no sols a nivell temàtic, sinó també a nivell poètic. «Alhora que l'evolució espiritual d'Schönberg el du de l'aconfessionalitat al protestantisme i al judaisme, el compositor vienès avança en la formulació d'un llenguatge musical que serà fonamental per a tot el desenvolupament de la música del segle xx», assegura.

Què pretens aconseguir a partir del teu treball sobre el compositor Arnold Schönberg?

Primerament, ser honest amb la seva obra i amb la seva trajectòria, presentant-les amb el màxim rigor i transparència. I per fer-ho, crec que cal incidir en alguns aspectes que, em sembla, no s'han remarcat prou, com la connexió entre la seva dimensió espiritual i la seva evolució artística. Em faria feliç que la meva aportació ajudés a tenir una comprensió més global i encertada del seu univers.

Com i per què va evolucionar espiritualment?

Aquesta és una qüestió central en Schönberg. Als 17 anys es declarava agnòstic, però reconeixia un gran valor als textos sagrats. Als 23 es convertia al protestantisme. I l'any 1933, a París, just abans d'exiliar-se als EUA, es «reintegrava oficialment a la comunitat religiosa jueva», als 58 anys. Però això només són indicis externs. El per què d'aquest periple probablement té a veure amb la necessitat de trobar un llenguatge propi per vehicular la seva inquietud religiosa, de manera anàloga al que féu amb el llenguatge musical. Inquietud, de fet, vol dir no quedar-se quiet.

Per què va ser fonamental per al desenvolupament de la música del s. xx la formulació del seu llenguatge musical?

Perquè va revolucionar la manera de fer música i va obrir nous camins. Quan Schönberg va començar a escriure, la sintaxi musical d'Occident patia hipertròfia. Les obres de Wagner, Brahms, Mahler, havien conduït a un carreró sense sortida. Schönberg, conscient d'això, va atrevir-se a fer el pas cap a una nova ordenació dels sons; cap a una nova sintaxi musical.

Òscar Bardaji i Martin

AGENDA

▶ ACTES I CONFERÈNCIES

Reunió del Col·legi de Rectors de Barcelona. Dimarts 10 de gener (11 h), a la sala del beat Pere Tarrés, del Seminari Conciliar de Barcelona. Conferència amb el tema «La missa tridentina», pel Dr. Xavier Parés, delegat diocesà de Litúrgia del Bisbat d'Urgell.

Taller d'oració amb Francesc i Clara. Amb el títol «Jo sempre us protegiré» i animat per les Franciscanes Missioneres de la Nativitat de Ntra. Senyora (Darderes). Dimarts 8 de gener (19.30 a 20.30 h), a la plaça Universitat 2. T. 934 543 469.

Conferència «Els dilluns dels Drets Humans». Tema: «Haití, dos anys després del terratrèmol». Dilluns 9 de gener (19 h). Lloc: Cristianisme i Justícia. Roger de Llúria, 13.

Adoració nocturna a la Sagrada Família. Dia 12 de gener, a la cripta, després de la missa de les 20.15 i fins a mitjanit. Durant aquest temps hi haurà confessors. Per a l'adoració perpètua, apunteu-vos al t. 662 198 630 (Sr. Juan Ribas).

▶ CURSET

Reflexions teològiques sobre els Evangelis: experiència cristiana i revelació. Curset del P. Oriol Tuñí, SJ, a la Fundació Joan Maragall (c/ València 244, 1r), els dies 9, 10 i 11 de gener (19-21 h). Per a més informació i inscripcions: Fundació Joan Maragall, t. 934 880 888 i www.fundaciojoan-maragall.org.

▶ BREUS

Els catecúmens, nous fills de la mare Església. A l'Arxidiòcesi, l'any passat 115 adults i prop de 500 infants van viure el seu procés de catecumenat per rebre algun dels sacraments

Jornada Mundial de les Migracions

Diuenge 22 se celebrarà un acte diocesà a la parròquia de Santa Coloma de Gramenet

El proper diuenge dia 15 de gener se celebra la Jornada Mundial de les Migracions. El lema d'enguany és: «La participació ens enriqueix. Som-hi!» Aquest eslògan és la concreció per a aquest any, de l'objectiu: «La integració és garantia de futur», que ha guiat la campanya en el trienni 2010-2012. En l'edició del 2010 es posava l'accent en la formació («La formació dóna oportunitats, eliminem diferències») i el 2011 en la feina («La feina obre possibilitats, fem-ho junts»).

Amb motiu d'aquesta jornada, se suggereix que en les parròquies se celebri algun acte on es visualitzi que les nostres comunitats estan formades per persones de diferents procedències.

El diuenge dia 22 de gener hi haurà un acte diocesà a la parròquia de Santa Coloma, de Santa Coloma de Gramenet. L'acte està organitzat pel col·lectiu «Caminem junts en la diversitat», Càritas, i la Delegació de Pastoral Social de Barcelona. És un acte obert a tothom i són convidats a participar-hi les diferents comunitats de nousinguts i també els membres de totes les comunitats (parròquies, moviments, etc.), independentment del seu lloc de naixement. L'acte s'iniciarà amb una Eucaristia a les 11 h, i després hi haurà l'exposició d'alguns projectes, per fomentar la integració dels nousinguts, que es realitzen a Santa Coloma de Gramenet. Seguidament es farà un dinar de germanor (cal que tothom es porti el seu menjar). Diverses actuacions festives, per acabar a les cinc de la tarda amb una pregària final.

Josep M. Jubany
Delegat de Pastoral Social

d'iniciació cristiana. El nou Pla Pastoral, en el seu objectiu «la pastoral d'iniciació cristiana», demana «que tots els membres de l'Església prenguin consciència de la importància del Catecumenat que existeix en l'Església per a la iniciació cristiana». En la fotografia alguns dels infants que van «ingressar al catecumenat» el primer diuenge d'Advent, 27 de novembre, a la Catedral de Barcelona, en la ceri-

mònia presidida per Mn. Felip-Juli Rodríguez, delegat diocesà per al Catecumenat.

El cardenal presideix la dedicació d'una església. Fou el 27 de novembre, a Sant'Antimo, localitat prop de Nàpols. El cardenal de Barcelona presidí la cerimònia de la dedicació de l'església de la localitat, convidat pel bisbe local. El cardenal va ser rebut per les autoritats locals, com mostra

la foto. En la seva homília el Dr. Martínez Sistach recordà la visita de Benet XVI a Barcelona per a la dedicació de la basílica de la Sagrada Família.

Missa per als difunts de l'Arquebisbat. El 30 de novembre, el cardenal Martínez Sistach presidí, a Santa Maria del Mar, una missa en sufragi de tots els difunts de l'Arquebisbat de Barcelona del darrer any. L'acompanyaren a l'altar Mn. Miquel Bada, responsable diocesà dels serveis religiosos en el centres funeraris i Mn. Ignasi Mora, rector de la basílica. Prop de quatre mil persones ompliren el temple en aquesta eucaristia organitzada pels serveis funeraris de la ciutat, amb la presència dels diaques permanents que tenen cura dels serveis religiosos als tanatoris.

Nadales de tot Europa. El 6 de desembre es va celebrar el tradicional Concert de Nadal a la Sagrada Família. Un concert molt suggestiu perquè el van protagonitzar la Coral Infantil de la Filharmònica de Poznan (Polònia), anomenats «Els rossinyols de Poznan», que varen interpretar nades poloneses, especialment les que més estimava Joan Pau II, i també nades de tot Europa, sense que hi faltessin les catalanes *Fum, fum, fum* i *El noi de la mare*.

PALABRA Y VIDA

Crisis de valores, más que económica

En este domingo, con el que se cierra el ciclo navideño con la fiesta del Bautismo del Señor en el río Jordán, quisiera recordar unas palabras del Santo Padre, Benedicto XVI. Nos las dirigí a los que participábamos en la última plenaria del Consejo Pontificio para los Laicos, celebrada en Roma del 24 al 26 del pasado noviembre, los mismos días en que vivimos el gozo de poder inaugurar, en el Vaticano, la exposición sobre Gaudí y su obra de la basílica de la Sagrada Família.

Esta asamblea plenaria del organismo de la Santa Sede dedicado especialmente a los laicos —de la que soy uno de los miembros— trató sobre «la cuestión de Dios hoy», un tema muy querido por Benedicto XVI, que lo ha convertido en el primer objetivo de su pontificado. Por ello se esperaba de manera especial lo que nos pudiera decir sobre este punto.

Y estas fueron sus palabras: «Nunca debemos cansarnos de replantear esta pregunta, de volver a empezar de nuevo desde Dios, para dar de nuevo al hombre la totalidad de sus dimensiones, su plena dignidad. En realidad, una mentalidad ampliamente difundida en nuestro tiempo, y que renuncia a toda referencia a lo trascendente, se ha

manifestado incapaz de comprender y de preservar aquello que es humano.»

Y haciendo una referencia muy actual, añadió: «La difusión de esta mentalidad ha generado la crisis que hoy vivimos, que es una crisis de significado y de valores, más que una crisis económica y social.» Con razón, los medios informativos que siguieron nuestra asamblea ya destacaron estas últimas palabras.

La cuestión de Dios, para Benedicto XVI, es «la cuestión de las cuestiones», de manera que el hombre que se plantea la pregunta sobre Dios se abre a la esperanza, a una esperanza fiable que nos permite afrontar nuestro presente, aunque sea un presente duro. Y, dicho sea de paso, el año civil que acabamos de estrenar se anuncia ciertamente como difícil en muchos aspectos.

Quisiera remarcar el tono esperanzador que tuvieron las palabras del Papa. Dios no está en su ocaso. Dios debe ser conocido por medio del testimonio de hombres y de mujeres que han recibido el don de la fe y que tienen una relación vital con el Señor.

Un motivo de esperanza, para el Santo Padre y para la Iglesia entera, son los cristianos laicos, lla-

mados —especialmente hoy y en nuestra Europa— a ofrecer un testimonio transparente de la importancia de la cuestión de Dios en todos los campos del pensamiento y de la actuación, tanto en la familia y el trabajo como en la política y en la economía. «El hombre de hoy tiene necesidad de ver con sus propios ojos y de tocar con sus manos —nos dijo el Papa— cómo con Dios o sin Dios, todo cambia.»

Y el Santo Padre acabó pidiendo que la cuestión de Dios sea también el punto central en todas las actividades de los ambientes de la Iglesia, ya que a veces, a pesar de definirnos como cristianos, Dios no es de hecho el punto de referencia central de nuestra manera de pensar y de actuar en las decisiones fundamentales de la vida. Por eso, concluyó diciéndonos que la primera respuesta al gran reto de nuestro tiempo —que no es otro que la respuesta a la cuestión de Dios— debe ser «la profunda conversión de nuestro corazón, para que el bautismo que nos ha hecho luz del mundo y sal de la tierra, pueda transformarnos de verdad».

† **Lluís Martínez Sistach**
Cardenal arzobispo de Barcelona